

17 477

Invoeringswet Boek 8, titels 1 en 2 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

13 december 1983.

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Invoeringswet Boek 8, titels 1 en 2 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van afdeling 8.2.6, vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

De Invoeringswet Boek 8, titels 1 en 2 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van afdeling 8.2.6, wordt vastgesteld als volgt:

HOOFDSTUK 1

Invoeging van een nieuw Boek 8, titels 1 en 2 (Verkeersmiddelen en Vervoer) in het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL I

In het Burgerlijk Wetboek worden na het Vijfde Boek ingevoegd de eerste en tweede titel van het bij Wet van 28 maart 1979 (Stb. 245) vastgestelde Boek 8 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van afdeling 8.2.6, zoals deze bij de volgende bepalingen van dit hoofdstuk worden gewijzigd.

ARTIKEL II

De eerste en tweede titel van het bij Wet van 28 maart 1979 (Stb. 245) vastgestelde Boek 8 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van afdeling 8.2.6, worden als volgt gewijzigd:

1. Artikel 8.1.1 eerste lid

Artikel 8.1.1 eerste lid wordt als volgt gelezen:

1. In dit wetboek worden onder schepen verstaan alle zaken, geen luchtvaartuig of luchtkussenvoertuig zijnde, die blijkens hun constructie bestemd zijn om te drijven en drijven of hebben gedreven.

2. Artikel 8.1.1 tweede lid

Het woord «boek» wordt tweemaal gewijzigd in: wetboek.

3. Artikel 8.1.1 leden 3–6

Artikel 8.1.1 leden 3–6 wordt als volgt gelezen:

3. Voortbewegingswerktuigen worden bestanddeel van het schip op het ogenblik, dat hun bevestiging daaraan zodanig is als deze ook na voltooiing van het schip zal zijn.

4. Onder sloopstoebehooren worden verstaan de zaken, die, geen bestanddeel van het schip zijnde, bestemd zijn om het schip duurzaam te dienen en door hun vorm als zodanig zijn te herkennen, alsmede die navigatie- en communicatiemiddelen, die zodanig met het schip zijn verbonden, dat zij daarvan kunnen worden afgescheiden, zonder dat beschadiging van betekenis aan hen of aan het schip wordt toegebracht.

5. Behoudens afwijkende bedingen die zijn ingeschreven in het in artikel 314, artikel 319 of artikel 750 van het Wetboek van Koophandel genoemde register of hem aan wie zij worden tegengeworpen bekend waren, wordt het sloopstoebehooren mede tot het schip gerekend.

6. Voor de toepassing van het derde, het vierde en het vijfde lid van dit artikel wordt onder schip mede verstaan een schip in aanbouw.

4. Artikel 8.1.2

a. Het woord «boek» wordt viermaal gewijzigd in: wetboek.

b. In het eerste lid wordt in plaats van «artikel 8.3.2.4» gelezen: artikel 314 of artikel 319 van het Wetboek van Koophandel, in plaats van «dit register» gelezen: deze registers en in plaats van «8.8.2.4» gelezen: 750 van het Wetboek van Koophandel.

c. In het derde lid wordt tussen «de» en «visvangst» ingevoegd: bedrijfsmatige.

5. Artikel 8.1.3

a. Het woord «boek» wordt driemaal gewijzigd in: wetboek.

b. In het eerste lid wordt in plaats van «8.8.2.4» gelezen: 750 van het Wetboek van Koophandel en in plaats van «artikel 8.3.2.4» gelezen: artikel 314 of artikel 319 van het Wetboek van Koophandel.

6. Artikel 8.1.4

a. Achter «worden» wordt ingevoegd: in dit boek.

b. In plaats van «artikel 8.6.2.2» wordt gelezen: artikel 570 van het Wetboek van Koophandel.

7. Artikel 8.1.5

a. In plaats van «boek» wordt gelezen: wetboek.

b. Achter «aan boord» wordt ingevoegd: van een schip.

8. Na artikel 8.1.5 wordt ingevoegd:

Artikel 5a

In dit wetboek worden de kapitein en de schipper aangemerkt als lid van de bemanning.

9. Artikel 8.1.7

- a. In plaats van «boek» wordt gelezen: wetboek.
- b. De laatste zes woorden worden gelezen: ... vervoerd onder een het vervoer van zaken betreffende overeenkomst.

10. Artikel 8.1.9

Dit artikel wordt als volgt gelezen:

In dit wetboek wordt onder reder verstaan de eigenaar van een zeeschip.

11. Artikel 8.1.10 eerste lid

Tussen «overgaat» en «de keuze» wordt een komma geplaatst.

12. Na artikel 8.1.10 wordt een nieuw artikel ingevoegd:

Artikel 11

In dit boek leidt strijd met een dwingende wetsbepaling tot ambtshalve toe te passen nietigheid van de rechtshandeling.

13. Artikel 8.2.1.11 eerste lid

De tweede zin van het eerste lid wordt als volgt gelezen:

Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij, op het tijdstip dat hij de zaak ten vervoer ontving, reden had te twijfelen aan de bevoegdheid van de afzender jegens die derde de zaak ten vervoer ter beschikking te stellen.

14. Artikel 8.2.1.12

In artikel 8.2.1.12 wordt in plaats van «de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7» gelezen: de artikelen 4–9 van de Wet Overeenkomst Wegvervoer.

15. Artikel 8.2.2.1

Artikel 8.2.2.1 wordt als volgt gelezen:

De overeenkomst van gemengd-goederenvervoer is de overeenkomst van goederenvervoer, waarbij de vervoerder (gemengd-vervoerder) zich bij een en dezelfde overeenkomst tegenover de afzender verbindt dat het vervoer deels over zee, over binnenwateren, over de weg, langs spoorstaven, door de lucht of door een pijpleiding dan wel door middel van enige andere vervoerstechniek zal geschieden.

16. Artikel 8.2.2.5

- a. In het tweede lid wordt het slot van de zin onder b gelezen: zoals deze omschrijving gebruikelijk is.
- b. In het tweede lid worden onder c de woorden «die zaken» vervangen door: de onder b bedoelde zaken.
- c. In het derde lid worden de woorden «tot en met» vervangen door: tot.
- d. Toegevoegd wordt een vierde lid, luidende:
 4. Partijen zijn verplicht elkaar de schade te vergoeden die zij lijden door het ontbreken van in het tweede lid genoemde gegevens.

17. Artikel 8.2.2.8

De woorden «de rechtsverhouding tussen gemengd-vervoerder en afzender» worden vervangen door: de rechtsverhouding tussen de gemengd-vervoerder en de afzender.

18. Artikel 8.2.2.12 tweede lid

In plaats van «die niet de afzender is» wordt gelezen: dit niet de afzender was.

19. Artikel 8.2.3.0

a. Artikel 8.2.3.0 eerste lid wordt als volgt gelezen:

1. De overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de expediteur) zich jegens zijn wederpartij (de opdrachtgever) verbindt tot het te haren behoefte met een vervoerder sluiten van een of meer overeenkomsten van vervoer van door deze wederpartij ter beschikking te stellen zaken, dan wel tot het te haren behoefte maken van een beding in een of meer zodanige vervoerovereenkomsten.

b. In artikel 8.2.3.0 tweede lid wordt «het Burgerlijk Wetboek» vervangen door: dit wetboek.

20. Artikel 8.2.3.2 tweede lid

Artikel 8.2.3.2 tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

Vóór de woorden «een schadeloosstelling verschuldigd» wordt ingevoegd: , naast vergoeding van de schade die de opdrachtgever overigens dientengevolge leed,.

21. Artikel 8.2.3.3 eerste lid

Artikel 8.2.3.3 eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

Het woord «daarbij» vervalt.

22. Artikel 8.2.3.3 derde lid

Artikel 8.2.3.3 derde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. Vóór de woorden «een schadeloosstelling verschuldigd» wordt ingevoegd: , naast vergoeding van de schade die de opdrachtgever overigens dientengevolge leed,.

b. In plaats van «wanneer hij zelf de overeenkomst die hij sloot, had uitgevoerd» wordt gelezen: wanneer hij de overeenkomst die hij sloot, zelf had uitgevoerd.

23. Artikel 8.2.3.9 eerste lid

De tweede zin van het eerste lid wordt als volgt gelezen:

Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij, op het tijdstip dat hij de zaken of documenten onder zich kreeg, reden had te twifelen aan de bevoegdheid van de opdrachtgever jegens die derde die zaken of documenten ter beschikking te stellen.

24. Artikel 8.2.3.9 tweede lid

In plaats van «die overeenkomst» wordt gelezen: de overeenkomst.

25. Artikel 8.2.3.11

De tussenzin «, behoudens de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7 en artikel 8.10.1.1,» wordt gelezen: , behoudens de artikelen 4–9 van de Wet Overeenkomst Wegvervoer,.

26. Artikel 8.2.3.12

In plaats van «de expediteur dit» wordt gelezen: een dergelijke expediteur, die hem tot deze werkzaamheden gebruikte, dit.

27. Artikel 8.2.3.13

- a. De woorden «met het opzet schade te veroorzaken» worden gelezen: met het opzet die schade te veroorzaken.
- b. De woorden «met het bewustzijn dat schade» worden gelezen: met de wetenschap dat die schade.

28. Artikel 8.2.4.3

Vóór de tekst wordt het cijfer 1 geplaatst; daarna wordt een lid toegevoegd luidende:

2. De vervoerder kan niet om zich van zijn aansprakelijkheid voor schade door dood of letsel van de reiziger veroorzaakt te ontheffen, beroep doen op de gebrekkigheid of het slecht functioneren van het vervoermiddel of van het materiaal waarvan hij zich voor het vervoer bedient.

29. Na artikel 8.2.4.3a wordt een nieuw artikel ingevoegd:

Artikel 3b

Nietig is ieder voor het aan de reiziger overkomen voorval gemaakt beding waarbij de ingevolge artikel 8.2.4.2 op de vervoerder drukkende aansprakelijkheid of bewijslast wordt verminderd op andere wijze dan in deze afdeling is voorzien.

30. Artikel 8.2.4.10

In artikel 8.2.4.10 wordt in plaats van «de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7» gelezen: de artikelen 4–9 van de Wet Overeenkomst Wegvervoer.

31. Artikel 8.2.5.1

Artikel 8.2.5.1 wordt als volgt gelezen:

De overeenkomst van gemengd-vervoer van personen is de overeenkomst van personenvervoer, waarbij de vervoerder (gemengd-vervoerder) zich bij een en dezelfde overeenkomst verbindt dat het vervoer deels over zee, over binnenwateren, over de weg, langs spoorstaven, door de lucht dan wel door middel van enige andere vervoerstechniek zal geschieden.

32

Achter afdeling 8.2.5 wordt ingevoegd **afdeling 8.2.7**, luidende als volgt:

Afdeling 7. Verjaring en verval met betrekking tot de in deze titel genoemde overeenkomsten

Artikel 1

1. Een beding, waarbij een wettelijke termijn van verjaring of verval wordt gewijzigd, wordt aangemerkt als een beding ter wijziging van de aansprakelijkheid van hem, die een beroep op deze termijn toekomt.
2. Behoudens artikel 8.2.7.2 is ieder beding nietig, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 2

Een termijn, bij afloop waarvan een rechtsvordering vervalt, kan worden verlengd bij overeenkomst tussen partijen, gesloten nadat de gebeurtenis die de rechtsvordering heeft doen ontstaan, heeft plaatsgehad.

Artikel 3

- In de artikelen 8.2.7.4–8.2.7.6 wordt verstaan onder:
- a. afzender: een afzender, geadresseerde of ontvanger bij een overeenkomst van goederenvervoer;

b. dag van aflevering: dag waarop de onder de overeenkomst van goederenvervoer te vervoeren of vervoerde zaken zijn afgeleverd, dan wel, indien zij niet zijn afgeleverd, onder de al dan niet tot uitvoering gekomen vervoerovereenkomst hadden moeten zijn afgeleverd. Worden zaken na voortijdige beëindiging van de vervoerovereenkomst alsnog door de vervoerder in feite afgeleverd, dan geldt de dag dezer feitelijke aflevering als dag van aflevering.

Artikel 4

Behoudens artikel 8.2.7.10 verjaart een op een overeenkomst van goederenvervoer gegronde rechtsvordering door verloop van een jaar.

Artikel 5

De termijn van verjaring begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van aflevering, indien het een rechtsvordering betreft ter zake van het:

- a. ten vervoer ter beschikking stellen of ontvangen van bepaalde zaken, verschaffen van opgaven, inlichtingen of documenten betreffende deze zaken, betrachten van zorg ten aanzien van deze documenten, adresseren van bepaalde zaken of aanbrengen van gegevens op die zaken of op hun verpakking;
- b. laden, behandelen, stuwen, herstuwen, vervoeren, lossen, opslaan, vernietigen of onschadelijk maken van bepaalde zaken dan wel berokkenen van schade door die zaken of door in- of uitladen daarvan;
- c. afleveren van bepaalde zaken, verschaffen van middelen tot onderzoek en natellen daarvan, betalen van vracht daarover of van onkosten of extra-vergoedingen in verband met deze zaken en innen en afdragen van remboursgelden;
- d. invullen, aanvullen, dateren, ondertekenen of afgeven van een vrachtbrief, ontvangstbewijs of een soortgelijk document.

Artikel 6

De termijn van verjaring in geval van een rechtsvordering ter zake van schade geleden door opzegging of door voortijdige beëindiging van de overeenkomst van goederenvervoer zonder opzegging begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag dat de overeenkomst eindigt.

Artikel 7

Indien uit hoofde van de artikelen 8.2.7.3–8.2.7.6 enige rechtsvordering in verschillende termijnen verjaart of vervalt dan wel te harer aanzien het begin van de termijn, waarbinnen de rechtsvordering verjaart of vervalt, verschilt, geldt die bepaling, die de termijn van verjaring of verval het laatst doet eindigen.

Artikel 8

1. Behoudens het elders bepaalde zijn de artikelen 8.2.7.3–8.2.7.7 van toepassing op overeenkomsten van gemengd-goederenvervoer, met dien verstande, dat onder afzender mede de houder van een CT-document wordt verstaan en onder dag van aflevering, de dag van aflevering onder de overeenkomst van gemengd-goederenvervoer wordt verstaan.

2. Indien bij een overeenkomst van gemengd-goederenvervoer niet is komen vast te staan waar de omstandigheid, die tot de rechtsvordering aanleiding gaf, is opgekomen, wordt die der in aanmerking komende bepalingen van verjaring of verval toegepast, die voor hem, die de rechtsvordering instelt, de gunstigste is.

3. Nietig is ieder beding, waarbij van het tweede lid van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 9

1. Behoudens artikel 8.2.7.10 verjaart een op een overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen gegronde rechtsvordering door verloop van negen maanden.

2. De in het eerste lid bedoelde termijn begint te lopen met de aanvang van de dag, volgende op de dag van aflevering. Voor de vaststelling van deze dag vindt artikel 8.2.7.3 onder b overeenkomstige toepassing. Is de rechtsvordering echter gegrond op artikel 8.2.3.2 of op artikel 8.2.3.3, dan wel op enig beding van gelijke strekking, dan begint deze termijn met de aanvang van de dag volgende op die waarop de opdrachtgever wist, dat de expediteur niet aan zijn verplichting tot het doen van mededelingen voldeed.

3. *Is de rechtsvordering gegrond op artikel 8.2.3.8, dan begint de termijn met de aanvang van de dag, volgende op de dag dat de overeenkomst eindigt.*

Artikel 10

1. Ten behoeve van een partij bij een overeenkomst tot het vervoeren van goederen of bij een overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen, voor zover deze verhaal zoekt op haar wederpartij voor hetgeen door haar aan een derde is verschuldigd, begint een nieuwe termijn van verjaring of verval, welke drie maanden belooft; deze termijn begint met de aanvang van de eerste der volgende dagen.

a. de dag waarop hij, die verhaal zoekt, aan de tot hem gerichte vordering heeft voldaan, of

b. de dag waarop hij, die verhaal zoekt, ter zake in rechte is aangesproken, of

c. de dag waarop de verjaring, waarop hij, die verhaal zoekt, beroep zou kunnen doen, is gestuit, of

d. de dag waarop de termijn van de verjaring of het verval van de rechtsvordering waarvoor verhaal wordt gezocht, is verlopen, waarbij geen rekening wordt gehouden met een mogelijkterwijs plaatsgehad hebbende verlenging.

2. Het eerste lid kan er niet toe leiden, dat de voor rechtsvorderingen, gegrond op de desbetreffende overeenkomst tot het vervoeren of tot het doen vervoeren van goederen, geldende termijn van verjaring of verval eerder verstrijkt ten aanzien van de rechtsvordering tot verhaal die op die overeenkomst tot het vervoeren of tot het doen vervoeren van goederen is gegrond.

Artikel 11

Behoudens de artikelen 8.2.7.12–8.2.7.14 verjaart een op een overeenkomst van personenvervoer gegronde rechtsvordering door verloop van een jaar, welke termijn begint met de aanvang van de dag volgende op die waarop de reiziger het vervoermiddel heeft verlaten of had moeten verlaten.

Artikel 12

1. Een rechtsvordering jegens een vervoerder ter zake van dood of letsel van de reiziger vervalt indien de rechthebbende niet binnen een termijn van drie maanden aan de vervoerder kennis heeft gegeven van het aan de reiziger overkomen voorval.

2. De in het eerste lid genoemde termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het voorval.
3. Het eerste lid van dit artikel blijft buiten toepassing, indien
 - a. de rechthebbende binnen de in het eerste lid genoemde termijn schriftelijk bij de vervoerder een vordering heeft ingediend;
 - b. het voorval te wijten is aan schuld van de vervoerder;
 - c. van het voorval geen kennis is gegeven of niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kennis is gegeven, het een of het ander door omstandigheden, die niet voor rekening van de rechthebbende komen;
 - d. de vervoerder binnen de in het eerste lid genoemde termijn uit anderen hoofde kennis had van het voorval.

Artikel 13

1. Een rechtsvordering jegens de vervoerder ter zake van aan een reiziger overkomen letsel verjaart door verloop van drie jaren, welke termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het de reiziger overkomen voorval.
2. Een rechtsvordering jegens de vervoerder ter zake van dood van een reiziger verjaart door verloop van drie jaren, welke termijn begint met de aanvang van de dag, volgende op de dag van overlijden van de reiziger, doch welke niet langer loopt dan vijf jaren beginnend met de aanvang van de dag, volgende op de dag van het de reiziger overkomen voorval.

Artikel 14

Artikel 8.2.7.10 is in geval van een overeenkomst van personenvervoer van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een reiziger wordt aangemerkt als partij bij de te zijnen aanzien gesloten vervoervereenkomst.

HOOFDSTUK 2

Het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 413 tweede lid onder c van Boek 1 wordt als volgt gelezen:
 - c. De termijn wordt verkort tot een jaar, wanneer hij heeft behoord tot de opvarenden van een schip waarvan gedurende die tijd geen berichten zijn binnengekomen, of wanneer hij is vermist ter gelegenheid van een noodlottige gebeurtenis aan een schip of een deel van de opvarenden overkomen. In het laatste geval loopt de termijn van de dag waarop de noodlottige gebeurtenis wordt geacht te hebben plaatsgegrepen. Het hier bepaalde geldt eveneens ten aanzien van de inzittenden van een luchtvaartuig.
2. In artikel 426 eerste lid onder b en tweede lid onder a van Boek 1 wordt in plaats van «een Nederlands vaartuig» gelezen: een Nederlands zeeschip of een in het in artikel 750 van het Wetboek van Koophandel genoemde register teboekstaand binnenschip.
3. In artikel 566 wordt «vaartuigen» vervangen door: schepen. De woorden «schuiten, ponten» vervallen.
4. In artikel 860 wordt «vaartuig» vervangen door: schip.

HOOFDSTUK 3

Het Wetboek van Koophandel wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift van de vijfde titel van het eerste Boek wordt gelezen: Van commissionairs.
2. Het opschrift van de eerste afdeling van de vijfde titel van het eerste Boek vervalt.
3. Van de vijfde titel van het eerste Boek vervallen de tweede en de derde afdeling.

HOOFDSTUK 4

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift van de Derde Titel A van het eerste Boek, zoals deze is vastgesteld bij de Wet Overeenkomst Wegvervoer, wordt gelezen: Rechtspleging in zaken van wegvervoer en van vervoer in de zin van Boek 8 tweede titel van het Burgerlijk Wetboek.

2. In artikel 298 wordt achter «Wegvervoer» ingevoegd: en de artikelen 8.2.1.11 en 8.2.3.9 van het Burgerlijk Wetboek.

HOOFDSTUK 5

In de Spoorwegwet vervalt artikel 2.

HOOFDSTUK 6

In de Locaalspoor- en Tramwegwet vervalt het tweede lid van artikel 5.

HOOFDSTUK 7

Overgangsbepalingen

Artikel 1

Op de overeenkomsten, genoemd in deze wet, welke zijn aangegaan vóór het tijdstip van haar in werking treden, zijn de bepalingen van het vroegere recht van toepassing.

Artikel 2

De verjaring en het verval van rechtsvorderingen, welke zijn begonnen te lopen vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, worden beheerst door het vroegere recht.

Artikel 3

1. Gedingen, waarin de inleidende dagvaarding is betekend dan wel het inleidende verzoekschrift is ingediend vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, worden geheel afgedaan met toepassing van de voorschriften van procesrechtelijke aard, die vóór dat tijdstip golden.

2. Het in het vorige lid bepaalde geldt ook voor de afdoening van een eis of verzoek, in het geding bij wege van reconventie gedaan.

Slotbepaling

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

2. Op het in het vorige lid bedoelde tijdstip treedt de bij artikel I der Wet van 16 mei 1969 (Stb. 200) vastgestelde twaalfde titel van het eerste Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in werking voor de zaken waarop die titel in deze wet van toepassing is verklaard en voor zover die titel ingevolge deze wet van toepassing is. Op dat tijdstip treedt met betrekking tot die zaken artikel 345 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering buiten werking.

3. Onze Minister van Justitie stelt de nummering van de artikelen en de afdelingen van het ingevoerde gedeelte van Boek 8 opnieuw vast en past de verwijzingen daarnaar aan die nummering aan.

4. Deze wet kan worden aangehaald als Invoeringswet Boek 8 B.W., eerste gedeelte.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,